

nævneværdigt for Havfiskeriets Opkomst derovre, og som kan holde, er saa bekosteligt, at jeg tror, man kan se bort derfra i dette Øjeblik. Jeg anser det for uigen-nemførligt. Havde man derimod først lukket permanent ved Hvide Sande og aabnet et Udløb et andet Sted, og der saa blev nedsat en Kommission med det for Øje at undersøge Afvandingsforholdet og Udløbsforholdene, og den ogsaa fik Spørgsmaalet om Slusebygning under sin Afgørelse, kunde jeg tænke mig, at der kunde opstaa en Mulighed for, at der igen kunde blive Adgang for Fiskere fra Ringkøbing Fjord til Havet. I dette Øjeblik tror jeg, man skal se bort fra dette. Det kan være beklageligt for dem, der har sat Penge i Kuttere o. s. v., men der er neppe andet for, end at vi maa stille os saa velvilligt som vel muligt ogsaa overfor dem, der paa denne Maade vil lide Tab. Jeg er altsaa nu inde paa Spørgsmaalet om Erstatning. Jeg ser ikke rettere, end at Staten har en moralsk Pligt til at yde de Mennesker Erstatning, der har mistet Værdier paa Grund af Statens fejlagtige Indgriben i Naturforholdene, og jeg er villig til at stemme for en Erstatning, der efter mit bedste Skøn holder dem skadesløse, men jeg vil ikke være med til at skabe en Situation, der medfører, at saadanne Erstatningsspørgsmaal kan ventes at komme igen Aar efter Aar. Jeg vil altsaa med andre Ord ikke være med til at lave noget midlertidigt derovre, jeg vil ikke være med til at lege med Vesterhavet, der har været leget længe nok med det, men jeg vil være med til at gøre et alvorligt Forsøg paa at lukke Kanalen, og jeg vil derefter være med til at betale den Skade, der allerede er paaført Beboerne.

Men skal dette Forsøg paa at blive Herre over Forholdene lykkes, maa der, saa vidt jeg kan se, handles meget hurtigt og meget kraftigt, der maa sættes al den Kraft ind derpaa, som det næsten er muligt. Jeg ser ikke rettere, end at Forholdene ersaaledes, at hvis Hvide Sande-Kanalen ikke bliver lukket inden Efteraaret 1914, vil den Leg med Vesterhavet, der hidtil har været etableret, blive en sort Plet i Danmarks Historie.

S. Sørensen: Hvad er Aarsagen til, at vi atter maa tales ved om Hvide Sande-Spørgsmaalet her i Tinget? Det er den ganske simple — det er maaske ikke det rette Udtryk, jeg vil bruge, men saaledes kan Sagen betegnes —, at man har forsøgt en Kamp mod Naturen et Sted ved

Vestkysten, og at dette Forsøg er faldet saa uheldigt ud som vel muligt. At det er mislykkedes, er erkendt saavel af Ministeren som af alle i den Sag interesserede ogsaa her i dette Ting. Nu bliver altsaa Spørgsmaalet: Vil man tage ved Lære af dette mislykkede Forsøg, eller vil man det ikke? Vil man lade sig belære af Fortiden, eller vil man fremdeles fortsætte denne ulige Kamp? Nogle mener, at man skal lade sig belære — jeg tror saaledes, at den sidste ærede Taler mente dette —, og ud fra den Erfaring, der er høstet, skal man gøre sine Beregninger. Man skal se paa, hvad det har kostet at aabne Hvide Sande-Kanalen, og selv om der derved er fremskaffet nye Værdier, skal man se paa, hvor mange der er gaaet tabt, og saa sammenholde det vundne og tabte for at faa Balance, vi har jo i de senere Aar beskæftiget os ikke saa lidt her i Tinget med at skaffe Balance i vor Husholdning. Jeg hørte godt i Gaar de noget opsigtsvækkende Tal angaaende Fiskeriet, der blev nævnt, og jeg skal senere komme lidt nærmere ind paa dem, det kommer nemlig an paa, hvorledes man stiller Tallene op, thi at tage nogle Aar, som ikke har været gode paa Grund af visse Forhold, som jeg ogsaa senere skal komme ind paa, og sammenligne dem med et enkelt Aar, som har været forholdsvis godt, gaar vistnok ikke.

Det er nu omtrent et kvart Aarhundrede siden, jeg fik Lov til at tale her i denne Sal, og noget af det første, jeg talte om, var netop disse Forhold, de vil vistnok ogsaa blive ved at følge mig, saa længe jeg har Lov til at tale paa Rigsdagen og maaske meget længere, d. v. s. hvis man vil vedblive en Kamp mod Naturen. Naturen har været 200 Aar om at bygge de Forhold op, som var til Stede, før man begyndte paa Hvide Sande-Kanalen. Ganske vist har Udløbet fra Ringkøbing Fjord en Gang været der oppe omkring, men i Løbet af 200 Aar har Naturen stadig trukket Løbet længere Syd paa, og derfor er det, som sagt, man nu ved at aabne saa langt mod Nord kæmper mod Naturforholdene. Hvad er det da, som gør, at det er farligere at have Udløbet deroppe end mere sydligt? Det har jeg sagt en halv Snes Gange, men jeg skal dog, fordi vi har et forholdsvis nyt Ting, gentage lidt af, hvad jeg før har sagt. Det er, fordi der er Forskel paa, om Havvandet kommer til at løbe op igennem et forholdsvis snævert Løb mellem to Klitrækker, hvor der altsaa er en na-